

Tres revistes per als treballadors

Maria Favà

1. Portada i primer editorial de la revista de l'empresa *Vida y Trabajo*.

2. Portada del mes d'agost del 1953.

Juan Villalonga, director general de Macosa, va signar la majoria d'editorials de la revista.

A Can Girona es van editar tres butlletins adreçats als treballadors. El més antic i amb més recursos va ser *Vida y Trabajo*, que va impulsar l'empresa entre els anys 1953 i 1958. Als anys setanta, tant CCOO com la UGT van publicar butlletins propis i al·legals. El de l'empresa, que anava adreçat als «productores», tenia un caràcter paternalista i conciliador. Els dos dels sindicats tenien com a objectiu informar els obrers i cridar a la lluita.

De *Vida y Trabajo* van sortir 36 números amb una periodicitat bimensual. Estava escrit en castellà amb algun poema en català. L'editorial va estar signat fins al número 30 pel director general de l'empresa, Juan Villalonga. Segons explicava en el primer número, la revista va ser una iniciativa de l'Escola d'Aprenents, que segons diverses fonts era una bona escola i on, a més d'aprendre l'ofici, es feien classes de cultura general.

Juan Villalonga era l'amo de Construcciones Devis de València, que el 1947 es va fusionar amb Materiales para Ferrocarriles y Construcciones i van formar Macosa. La família Villalonga era propietària de la companyia de ferrocarrils de València, CTFV, i accionista majoritària del Banc Central. Ell va ser el sogre de Muñoz Ramonet. I és oncle de l'actual Juan Villalonga Navarro, que va ser president de Telefónica.

Els editorials de Villalonga tenien un to cristià i no eren gaire feixistes malgrat l'època. Un bon exemple és l'editorial del número 3, que parla del treball «satisfactoriamente remunerado». Villalonga volia fer creure als treballadors que tots formaven una gran família i que tant els de dalt com els de baix tenien el mateix objectiu.

La revista incloïa reportatges sobre els productes de l'empresa (locomotores, tròleis, trilladores, tractors) i la història de Can Girona, i donava molta informació sobre la vida social dels treballadors, que incloïa jubilacions, casaments, batejos, tornejos propis d'escacs, de futbol, de lluita lliure, colònies d'estiu per als fills dels treballadors, medalles al «mérito al trabajo», etc.

NOTICARIO FAMILIAR Y SOCIAL

Bodas

BARCELONA

D. Tomás Ayuso Herrero, Especialista 1.º y doña Fara Alfaro Pérez, 25-10-54. Parroquia de Santa María del Taulat (P. N.).

D. José Sánchez Góngora, Peón, doña Mónica Agüero-Manzanera, 22-10-54. Parroquia San Juan de Matia (S. A.).

D. Agustín Rodilla Morales, Especialista 2.º, y doña Marcelina Sabe Martin, 22-10-54. Parroquia Santa María de Sans.

D. Antonio Pérez Pardo, Ajustador 3.º, y doña María Laudonquez, 24-10-54. Parroquia Santa María del Mar.

VALENCIA

26-10-54. Niña, M.º Amparo, Hija de don Enrique Sanchis Codonier, Jefe 1.º, y de doña Amparo Cásenz Heredia.

B O D A S

trativo de 2.º don floz con la señorita Queral.

En el templo C zón el 14 de mayo

En el templo de Santa María del Taulat contrajeron matrimonio, el día 10 de mayo, el Oficial administrativo de 2.º don Miguel Zanón Beltrán, con la señorita María Rosa Dauffi Font.

trajeron matrimonio el Oficial don Carlos Giró ñorita Montserrat.

Recomanacions molt gràfiques sobre normes de seguretat.

El doctor Poblet signava les recomanacions per a la higiene i la seguretat en el treball. L'Escola d'Aprenents era present en cada número i també es donava informació constant de les obres de construcció dels habitatges que l'empresa va promoure per als treballadors a Barcelona, València i Alcázar de San Juan. Segons el sindicalista de Can Girona Ferran Saro, els pisos «no es van fer perquè els treballadors visquessin millor, sinó per tal que visquessin més a prop i poguessin produir millor».

Villalonga va escriure el seu últim editorial en el número 29, que correspon al setembre-octubre del 1957. I en aquest darrer escrit parla de les inundacions de València d'aquell any.

Del 30 al 36 es publiquen quatre editorials signats per Gordillo Courcierres, Ricard Ferrer i Ildefonso Carrascosa. Només aquest darrer s'identifica com a enginyer de València. Però els tres parlen del mateix: «relaciones laborales en la psicología industrial, en la organización, en las relaciones humanas...».

El darrer número surt pel Nadal del 1958 i coincideix amb la mort de Pedro Raurell Pujol, que en aquells moments era el director general. La revista no s'acomiada. Senzillament deixa d'aparèixer.

La revista de Comissions Obreres es deia *Traver* i es va publicar entre el 1972 i el 1978. La seva periodicitat estava en funció dels conflictes i dels convenis. Rebia el nom de *Traver* per la gran grua que circulava damunt de vies per un carrer interior que, en desaparèixer la factoria, va ser la continuació del carrer d'Enna (avui, Ramon Turró). La grua servia per transportar peces grans. En aquest carrer, que tenia uns 100 metres d'amplada i uns 300 de llarg,

es feien les assemblees dels treballadors. A banda i banda del carrer hi havia les naus.

La UGT també editava un Butlletí que es deia *URGente*. Va aparèixer entre el 1976 i el 1982 amb una periodicitat irregular i un tiratge d'uns 800 exemplars. Quan calia feien números extraordinaris. I es publicaven alguns articles en català. ●

La revista incloïa notes de societat com ara casaments, batejos...

El "Día del Aprendiz" en la Factoría de Barcelona

El pasado día 2 de marzo se celebró en la Escuela de Aprendices de la Factoría de Barcelona el «Día del Aprendiz». Los actos dieron principio en

la iglesia de Santa María del Taulat con una misa oficiada por el Rdo. Sr. Cura Párroco D. Juan Playá.

L'Escola d'Aprenents era present en cada número.